

Nr 61.

Godkänd av första kammaren den 12 november 1940.

Godkänd av andra kammaren den 12 november 1940.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till vissa väg- och broföretag.

(Andra särskilda utskottets utlåtande nr 43.)

Till Konungen.

I propositionen nr 45 har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden den 27 september 1940, föreslagit riksdagen att å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa följande reservationsanslag, nämligen

dels under fjärde huvudtiteln till Broförbindelse över Lule älv vid Boden 200,000 kronor,

dels under sjätte huvudtiteln till Bidrag till byggande och förbättring av vissa för riksförsvaret betydelsefulla vägar och broar 1,615,000 kronor,

dels ock under sjätte huvudtiteln till Broförbindelse över Lule älv vid Gäddvik m. m. 2,370,000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag om anvisande av 200,000 kronor för anläggande av en bro över Lule älv vid Boden finner sig riksdagen böra bifalla. Detsamma gäller Kungl. Maj:ts förslag om anvisande av 1,615,000 kronor för byggande och förbättring av vissa för riksförsvaret betydelsefulla vägar och broar.

Frågan om byggandet av en bro över Lule älv vid dess nedre lopp har, såsom av propositionen närmare framgår, länge varit aktuell, och olika förslag till frågans lösning hava under årens lopp varit föremål för myndigheternas prövning. Därvid hava särskilt två förslag trätt i förgrunden, avseende brons förläggning i det ena fallet till Gäddviks färjställe och i det andra fallet till Bergnäset invid Luleå. Den förra förläggningen har tidigare godkänts av länsstyrelsen i Norrbottens län genom utslag den 28 januari 1935, vilket därefter fastställts av regeringsrätten. Sedan emellertid Kungl. Maj:t i samband med behandling av framställning om statsbidrag till denna bro funnit en förläggning till Bergnäset vara att föredraga, har länsstyrelsen genom utslag den 17 mars 1939 förpliktat Luleå stad och Nederluleå vägdistrikt att, var och en inom sitt område, bygga bro vid Bergnäset i huvudsaklig överensstämmelse med ett av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen upp-

rättat förslag. En framställning om statsbidrag till utförande av denna bro är enligt uppgift i propositionen för närvarande beroende på Kungl. Maj:ts prövning.

Nu föreliggande framställning om anvisande av medel till en bro över Lule älvs nedre lopp har närmast föranletts av militära skäl. Det är vid sådant förhållande naturligt, att de militära kraven av departementschefen tillmätts särskild vikt vid bedömandet av frågan om brons förläggning. Ur militära synpunkter har en bro vid Gäddviks färjställe av sakkunskapen ansetts vara att föredraga framför en bro vid Bergnäset, främst med hänsyn till önskemålet om brons snara färdigställande men även ur synpunkten av brons sårbarhet. Men härjämte har för departementschefens ställningstagande den omständigheten varit avgörande, att anläggandet av en bro vid Bergnäset på grund av brons längd och konstruktion skulle vid nuvarande prisläge betinga en dubbelt så hög kostnad som en bro vid Gäddvik, inberäknat erforderliga tillfartsvägar. Nu angivna faktorer har departementschefen ansett uppväga olägenheten av att riksvägsförbindelsen söderifrån med Luleå stad genom brons förläggning till Gäddvik förlänges med omkring sex kilometer. Arbetslöshetssynpunkter hava icke heller ansetts motivera, att det större företaget nu igångsättes.

Vid ett val mellan en bro vid Gäddviks färjställe och en bro vid Bergnäset har riksdagen funnit, att ur lokal trafiksynpunkt vägande motiv kunna anföras till stöd för en förläggning av bron till Bergnäset. Av för riksdagens vederbörande utskott tillgänglig statistik framgår nämligen, att den nuvarande trafiken över Bergnäset är avsevärt större än över Gäddvik samt att den egentliga genomgångstrafiken till och från Haparanda är tämligen begränsad. För nämnda utskott har också upplysts, att den nuvarande färjförbindelsen över Bergnäset endast med svårighet kan tillgodose den där framgående trafiken samt att med upprätthållandet av denna förbindelse äro förenade relativt stora kostnader, under de senaste åren uppgående till cirka 60,000 kronor om året. I likhet med departementschefen har riksdagen emellertid icke kunnat undgå att i nuvarande läge tillmäta de militära och statsfinansiella skälen avgörande betydelse, då det gäller att bedöma frågan om brons förläggning. Och dessa skäl tala även enligt riksdagens uppfattning otvivelaktigt för en förläggning till Gäddviks färjställe. Riksdagen har därvid icke förbisett de merkostnader, som bli en följd av att motortrafiken söderifrån till Luleå till största delen kommer att ledas den omkring sex kilometer längre vägen över Notviken, men riksdagen vill samtidigt framhålla, att belastningen å den nuvarande färjförbindelsen mellan Bergnäset och Luleå därigenom blir avsevärt lättad. Det synes riksdagen ock vara förtjänt av beaktande, att riksvägen till Haparanda erhåller en rakare sträckning, därest bron förlägges till Gäddviks färjställe. Riksdagen har under sådana förhållanden icke ansett sig böra frångå Kungl. Maj:ts förslag i förläggningsfrågan.

Riksdagen har emellertid uppmärksammat, att departementschefen förordat en minskning av Gäddviksbrons bredd från 12 till 10 meter, varigenom en besparing av 210,000 kronor skulle kunna vinnas. Inom riksdagen har tvek-

samhet rätt rörande lämpligheten av att företaga en dylik minskning av brons bredd. Möjlighet har därför ansetts böra lämnas öppen för Kungl. Maj:t att, därest Kungl. Maj:t så finner påkallat, upptaga denna fråga till förnyad prövning.

Under hänvisning till det anförda, får riksdagen anmäla, att riksdagen å tilläggsstat I för budgetåret 1940/41 anvisat följande reservationsanslag, nämligen

dels under fjärde huvudtiteln till *Broförbindelse över Lule älv vid Boden* 200,000 kronor;

dels under sjätte huvudtiteln till *Bidrag till byggande och förbättring av vissa för riksförsvaret betydelsefulla vägar och broar* 1,615,000 kronor;

dels ock under sjätte huvudtiteln till *Broförbindelse över Lule älv vid Gäddvik m. m.* 2,370,000 kronor.

Stockholm den 12 november 1940.

Med undersåtlig vördnad.
